

Naum ayvu oĩa

Naum ayvu oĩa

Profeta Naum oiko jave ma Assíria pygua kuery omongyje rei okuapy Judá kuery. Ha'e kuery ma nhomboaxy va'e'ŷ ha'e ipo'akapave va'e ikuai, oitypaxe guive Judá kuery. Mava'e 'rã tu ojoko Judá kuery omomba e'ŷ aguã? Naum ombovai: "Senhor Nhanderuete ma nda'evei etea ha'e opoxya oexa uka va'e. Opoxya rupi nhombopaga 'rã opa mba'e py. Ngovaigua kuery pe Senhor ipoxy vy ombopaga 'rã ija'e e'ŷ va'e. ... Senhor ipoxy rã mava'e 'rã tu ogueropo'aka kuaa? Mava'e tu oikoveve 'rã opoxy etea oexa uka va'e renonde? Mba'eta ipoxya ma tata rami 'rã ou, itaova ikuai va'e omboa'ypa 'rã guive" (1.2,6).

Ha'e rã Nhanderuete pegua kuery pe ma aipoe'i: "Senhor ma poroayvu va'e. Jajexavaia ára ma nhanhemi aguã oiko, mba'eta oikuua hexe onhemi va'e kuery ha'e javi", he'i (1.7). Ha'e nunga rupi mba'emo oiko tei jarovy'a 'rã Nhanderuete nhandere openaa.

Nhanderuete poxya ha'e nhomboaxyare ijayvua

¹ Nínive tetã pygua kuery rovai ayvu oĩa.* Kova'e kuaxia para re oĩ Elcos pygua Naum pe oexa uka pyre.

---

* **1:1** Nínive tetã ma Assíria yvy regua tuvixave va'e. Ha'e katy Nhanderuete omondouka Jonas ojeko rerova aguã regua omombe'u aguã. Ha'e kuery ojeko rerova va'eri ha'ekue rami ae ikuai, nanhomboaxyi vy amboae regua omokanhymbaa rupi.

² SENHOR Nhanderuete ma nda'evei etea ha'e opoxya oexa uka va'e. Opoxya rupi nhombopaga 'rã opa mba'e py. Ngovaigua kuery pe SENHOR ipoxy vy ombopaga 'rã ija'e e'ŷ va'e.

³ SENHOR ma nda'ivai ma rei 'rã va'eri ipo'akapa va'e vy nomboeko porâi 'rã heko vai va'e. Yvytu jere ha'e yvytu atâa rupi SENHOR oguata va'e, ha'e arai re opyrô 'rã yvy ku'i rupi rami.

⁴ Ye'ẽ pe ijayvu vy omboypa, yakã ikuai va'e voi omboypa kuaa va'e. Ha'e ramo Basã ha'e Carmelo yvy rupi ipirupa. Líbano yvy re yvoty ikuai va'e voi ixorimbä 'rã.

⁵ Henonde ma yvyty ikuai va'e oryryipa, yvy'ã ikuai va'e voi okanhymba. Henonde rupi yvy opu'ã 'rã ho'amy, yvy ha'e javi, ha'e yvy re ikuai va'e voi.

⁶ SENHOR ipoxy rã mava'e 'rã tu ogueropo'aka kuaa? Mava'e tu oikoveve 'rã opoxy etea oexa uka va'e renonde? Mba'eta ipoxya ma tata rami 'rã ou, itaova ikuai va'e omboa'ypa 'rã guive.

⁷ SENHOR ma poroayvu va'e. Jajexavaia ára ma nhanhemi aguã oiko, mba'eta oikuua hexe on-hemi va'e kuery ha'e javi.

⁸ Ha'e rã Nínive tetâ ma SENHOR omomba vyvoi 'rã, yy tuvixa va'e oua rami. Ngovaigua kuery oakykue monha 'rã pytû rupi.

⁹ Mba'exa tu penhembopy'a pekuapy SENHOR rovai? Ha'e ae 'rã penemomba vyvoi. Penembojexavaiarã ou vy peteigue'i pyve penemokanhymba 'rã.

¹⁰ Mba'eta peẽ kuery ma juuty mbyte py penhemimba, ha'e oka'u va'e rami vinho pendejee penhoëmba teĩ penemokanhymba 'rã mba'emo

pirekue okaia rami.

11 Nínive tetā pygua kuery, pendea gui peteī oo SENHOR rovai onhembopy'a va'e, ha'eve'ÿa rami nhomongoeta va'e.

12 Po rami SENHOR ijayvu:

— Penembaraete ha'e pendereta teī penemom-baa 'rā. Ha'e rami vy pekanhymba 'rā. Xee ae 'rā rombojexavai, ha'e gui ma norombojexavaivei 'rā.

13 Ha'e gui peē Judá kuery, pende'áry gui ma amopẽmba 'rā ha'e kuery canga omoī va'ekue. Amondopa 'rā ixā pendejokuaague.

14 Ha'e rā peē Assíria pygua kuery, SENHOR ijayvuague rami vy nda'ipoavei 'rā pener-amymino kuery penderery rupi oenoī mbyrā. Penderuete ramigua kuery pegua oo gui ma amomba 'rā ta'angaa ikuai va'e, mba'emo ryku guigua guive. Penderekó vai ramo ajapo 'rā yvykua py penenhonoa aguā rami. — he'i.

15 Ne'exa, yvyty áry rupi ou oiny ayvu porā mombe'ua, pendekuai porā aguā regua omombe'u va'erā. Ha'e nunga rupi Judá kuery, pejapo ju ngaru, ha'e pejapo penhemboayvuague, mba'eta pendea py avakue heko vai va'e ndouvei ma 'rā. Ha'e va'e kuery ma omokanhymbaa ae ma.

2

Nínive tetā ojokoa vy ipo'akaa ete aguā re ijayvuague

1 Nínive tetā pygua kuery, ou ma oiny pen-emokanhyarā. Penhangareko oo ikorapa va'e

re, pearō tape, pemombaraeete pendekupe, pemono'õmba pendexondaro kuery teĩ.*

² (Ha'e rami avi SENHOR omoõmba ju 'rã Jacó kuery po'akaa, Israel kuery po'akaa omoõ ju 'rãa rami ae avi, imba'e rei-rei oguereko va'ekue oipe'apaa ha'e uva'y ikuai va'ekue ombovaipaa rire teĩ.)

³ Nínive pygua kuery va'e regua imbaraetekueve ma oguereko hu'y jokoa pytã va'e, avakue ipy'a guaxukueve ma pytã va'e py 'rã onhemonde, karóxa oguereko katupa ára py aço oĩ va'e overapa, hu'y guaxu voi overa rei va'e.

⁴ Tape ikuai va'e rupi karóxa oaxa-axa va'e ma oo atã, ha'e tetã mbyte rupi joaxa-axa 'rã inhakuã reve. Tataendy rami 'rã onha, overa va'e rami.

⁵ Ha'e pygua yvatekueve oenoõ ukapaa va'eri ha'e kuery onhepyxangapa 'rã ouvy tape rupi. Tetã kora yvýry ovaẽ aguã ojapura jogueravy teĩ nhovaexĩ 'rã ngovaigua kuery ojerovia rei ha'e hembiporupa va'e reve.

⁶ Yakã jokoa ikuai va'e oipe'aa rã ombovaipa hu-vixa ro.

⁷ Nínive tetã ma huvinha rami opyta va'ekue ri ijayvuague rami vy ixugui oipe'apaa mba'emo, ha'e pygua kuery escravo-rã ogueraapaa guive. Ha'e ramo hembiguai kunhataígue apykaxu rami ojae'o okuapy opexo re oipete-pete reve.

⁸ Nínive tetã ma oiko ypy guive yy omoboty pyre rami ae tema oĩ va'ekue ri aÿ ma okanhymba ma ov. Ojapukai reve “Pepyta! Pepyta!” 'ea teĩ mava'eve ndojevyai.

* **2:1** Apy ma Nhanderuete omombe'u uka ma voi Nínive tetã re hovaigua kuery opu'ã okuapy 'rãa.

9 Ha'e gui “Peipe'a na prata ha'e ouro oĩ va'e, mba'eta mba'emo omoĩ porã mbyre ndogueraapai teri. Oĩ reta teri opa mba'e oipotapy”, 'ea.

10 Ha'e gui ma “Aikore! Mba'eve noĩvei ma, ivaipa va'e anho, ombovaipaa ma!” 'ea. Ha'e rami vy ha'e kuery py'a hykupa, henapy'ã ryryipa rei guive, pavẽ ryepy rupi ojexavaia anho oendu, ha'e javi rova xīguepa rei guive.

11 Mamo tu oĩ aŷ guary kuery kua ha'e ta'y'i kuery okaruaty? Mba'eta ha'e va'e rupi guary oiko-ikoaty, guary kunha ta'y'i reve mava'eve omondyi e'ŷ re oiko va'ekue.[†]

12 Guary ojuka reta va'ekue gua'y kue'iry ho'u va'erã, guaĩ py ojuka va'ekue guary kunha pe omboja'o va'erã. Itakua oĩaty omonyẽmba va'ekue ojuka va'ekue-'ekue re'õgue, xo'o anho ikua rupi oĩ va'ekue.

13 SENHOR ixondaro reta va'e aipoe'i:
— Ne'ixa, xee ma nderovai aiko. Ha'e rami vy aapypa 'rã ndekaróxa hataxí reta reve, kyxe py ajuka ukapa 'rã ndera'y kue'iry, ha'e ndeyvy gui aipe'a ukapa 'rã nerembia. Ha'e ramo noenduavei ma 'rã ndeayvu reraa kuery — he'i.

3

Nínive tetã ombovaipaa aguã re ijayvuague

1 Nda'evei ete 'rã tetã jouguy moẽa anho ikuiaia va'e pe. Ijapua ha'e mondaa tynyẽ va'e, ha'e mba'emo oipe'aague oĩ riae!

2 Pendu ke: vaka pi revovo, karóxa ruéra ryapu, kavaju ou nhendua, ha'e karóxa oaxa nhendu va'e.

[†] **2:11** Nínive tetã pygua huvixa kuery pe ma “Guary kuery” 'ea raka'e.

³ Ne'exa, kavaju árygua kuery ogueronha atã, kyxe hexakãmba, hu'y guaxu overapa, oikutu pyre heta ikuai, manogueaty, manogue opa e'ý va'e. Omanogue ikuai va'e re onhepyxangapaa rive.

⁴ Ha'e nunga ha'e javi ma kunha tavy reia iporã va'e káuxa. Ha'e va'e ma mba'evyky ja avi. Ovende amboae regua otavya py, oo pygua kuery ovende avi ombo'evyky a py.*

⁵ SENHOR ixondaro reta va'e aipoe'i:

— Ne'exa, xee aiko nderovai. Aupi 'rã ndetupyja hapy gui nderova áry peve. Ha'e rami vy amboae regua kuery pe aexa uka 'rã ndepire reia, ha'e tetã ikuai va'e pe aexa uka 'rã rexĩa.

⁶ Nde'áry amombo 'rã ha'eve'ý va'e, rombojaru rei 'rã, ha'e roeja 'rã pavẽ rembiexarã.

⁷ Ha'e ramo nderexaa kuery onhamba 'rã ndegui. Ha'e vy aipoe'i 'rã: “Nínive tetã ivaipa ma. Mava'e tu omboaxy 'rã? Magui tu ajou 'rã heronhemboaxyarã?” he'i 'rã.

⁸ Nínive tetã, ndee teve Nô-Amom gui ha'eveva'e? Mba'eta ha'e va'e tetã ma Nilo yakã ha'e yy omboty pyre mbyte py oĩ va'ekue. Jovaive rupi yy oĩ. Ha'e rami vy tetã kora 'rãgue py ye'ẽ oĩ va'ekue hovaigua jokoarã.†

⁹ Etiópia ha'e Egito yvy pygua opa mba'e py oipytyvõ aguã rami ikuai va'ekue. Pute ha'e Líbia yvy pygua voi ipytyvõarã ikuai avi va'ekue.

¹⁰ Ha'e rami teĩ ogueraapaa raka'e escravo-rã. Ta'y kuery voi ojukapa tape ojerea ikuai va'e

* ^{3:4} Nínive tetã pe ae “Kunha tavy reia” he'i profeta. † ^{3:8} Nô-Amom ma tetã guaxu Egito yvy re oĩ va'ekue ri Assíria pygua kuery ombovaipa raka'e.

rupi. Yvatekueve re oexaa okuapy xortea, ha'e ipo'akakueve voi ombo'apaa corrente py ojokua reve.

11 Ha'e rami ae avi Nínive tetā, ndee voi neakanhy vy renhemi 'rā. Ndee reka avi 'rā nderovaigua kuery gui renhemi aguā.

12 Ndea py oo ikorapa va'e ha'e javi ma ára pyau jave figo'a rami rive optya. Mba'eta ombovavaa ramo rive ho'apa 'rā hi'uxea kuery juru py.

13 Ne'exa, ndea py xondaro kuery ikuai va'e ma kunhague rami meme optya. Ndeyvy rupi tetā kora rokē ikuai va'e ojepe'apa 'rā nderovaigua kuery oikepa aguā, okē jokoa okaipa rire.

14 Penoē yy peneretā ojokoa jave guarā, pemombaraeteve pendero ikorapa va'e. Tapeo yapo py, pepyrō yapo hapomo rei re, yvy jykue ombojo'aague pemoatyrō aguā.

15 Ha'e rami teĩ penemombaa 'rā tata py, kyxe py guive pendejukaa 'rā. Tuku rami 'rā penemokanhymba. Tuku rami pendereta, tuku-karu gui penderetave teĩ,

16 jaxy-tata yva re ikuai va'e gui mba'emo vendea kuery perekva'e hetave teĩ tuku-karu oike 'rā pendea py, ha'e gui oẽ ju 'rā oveve reve.

17 Penderegua yvatekueve ma tuku rami ikuai, ha'e pendea py joe opena va'e kuery ma tuku tuvixakueve rami, mba'eta yro'y jave py onhemi 'rā oo mbotya re, va'eri kuaray yvate'i ramo ovevepa 'rā oje'oivy. Ha'e ramo ndoikuaavei 'rā ooague.

18 Ndee Assíria pygua huvixave, ndevyguia joe opena va'e kuery okepa okuapy, yvatekueve voi. Ndevyguia kuery oaĩmba ma yvy'ã ikuai va'e katy, ha'e ndoikoi imono'õ jevyarā.

19 Ndeai pegua moã ma ndoikoi, okuera e'ŷ va'erã ae. Nderekokue oendu va'e kuery ojepopetepa 'rã nderovai. Mba'eta ha'e javi regua re rembou va'ekue imoingo axyarã.

Nhanderuete ayvu iky'a e'ŷ va'e New Testament in Guaraní, Mbyá

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mbyá Guaraní (Guaraní, Mbyá)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 853110565X

The New Testament

in Guaraní, Mbyá

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

x

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
3309fa3b-7590-5ae9-b829-5df4ddfbf957